

fremstudsede Udenværker for Kjøbenhavn. Et ifjor foreslaaet Befæstningsanlæg ved Lillebelt er ligeledes optaget paany med det samme Beløb, hvortil det var foreslaaet ifjor. Endelig er der et Punkt, nemlig Befæstningsanlægget paa Helgenæs, som ligeledes er optaget ligesom ifjor, kun med et betydelig større Beløb. Ifjor var det Beløb, der forrededes dertil, kun omtrent 3 Millioner. Saar er Beløbet gaaet op til 6,900,000 Kr. Jeg antager ikke, at det vil være nødvendigt at gaa ind paa de øvrige Punkter af Befæstningsanlægget, idet disse Ting jo ifjor bleve drøftede saa længe og saa omhyggelig, at der ikke nu kan være noget væsentligt Nyt at oplyse derom. Lidt anderledes stiller det sig med Hensyn til Befæstningsforslaget, forsaavidt det vedkommer Nørrejylland. Thinget vil erindre, at i den Betænkning, som Forsvarsubdvalget afgav ifjor, havde, uagtet de ellers var uenige om flere Punkter, den allerstørste Del af Udvalgets Medlemmer, et stort Flertal, udtalt sig for Uanskeligheden af, at der blev foretaget Befæstningsarbejder i Nørrejylland; men i den Dagsorden, som blev vedtagen, henvendte man en Bøn eller en Anmodning til den høitærede Minister om at lade foretage en Undersøgelse af, hvorvidt der ikke muligvis kunde findes et andet Punkt i Nørrejylland, som egnede sig bedre til Befæstning, end netop det valgte Punkt Helgenæs. Ministeren har efterkommet denne Hensætning fra Thinget, idet han iaar har ladet foretage en Undersøgelse paa mange Steder i Nørrejylland angaaende Muligheden af at anlægge en Befæstning. Det maa maasse være mig tilladt saa kort som muligt at gennemgaa, hvilke Punkter det er, der i saa Henseende har været Tale om, og som ere blevne undersøgte, og hvilke Grundene vare — jeg skal gjøre det meget kort — til, at man paa hvert enkelt Punkt maatte sige selv: Nei, her kunde det ikke hjælpe Noget at anlægge en Befæstning. Naar man tager et Danmarkskort for sig og ser, hvor uynkelig adspiltet vort Fædreland desværre er, i en Halvø i Nordvest og to større og hel Del mindre Øer i Sydøst, som saa at sige ikke staa i nærmere Berøring med hverandre eller ikke nærme sig til hverandre indtagen paa et eneste Hjørne af Nørrejylland, det sydpøstre, som ligger ligeoverfor det nordvestre Hjørne af Sjyn, og man tænker sig, hvorledes man skulde indrette Befæstninger for dette Land, saa vendes Tanken meget let hen til, at den Befæstning, som blandt Andet skulde hjælpe os til at vedligeholde Forbindelsen mellem de adspiltede Landsdele, maatte for Nørrejyllands Vedkommende helst ligge

i det sydpøstrige Hjørne af Provindsen, i det Hjørne, som nærmer sig mest til Øerne. Om det end ikke maa ligge lige i det yderste Hjørnepunkt, ligger det ialtsald nær, naar man ser paa Kortet, at tænke sig, at en Forbindelse mellem Nørrejylland og Øerne, naar den møder Vanskelighed derved, at der er fjendtlige Krigsskibe i Øen, som enten have Herredømmet, eller ialtsald gjøre vor Sømagt Herredømmet stridigt, at en saadan Forbindelse let vil kunne iværksettes fra den Del af Sjyllands Kyst, der ligger Sønden for den Halvø paa Østkysten, som i gamle Dage kaldtes Djursland. Naar man tænker sig Forbindelsen udgaaende fra det yderste Punkt af denne Halvø, fra Grenaa s. Gr., eller endnu mere naar man tænker sig Forbindelsen søgt iværksat fra et nordligere Punkt af Sjyllands Østkyst, vil man dog ogsaa se, at den møder den Vanskelighed, at den i saa Fald maatte gaa over det aabne Hav, hvor man jo er mest udsat for at møde en fjendtlig Krigsmagt, hvor en fjendtlig Krigsmagt mest ugenert vil kunne bevæge sig og bedst vil kunne haandhæve sin Overlegenhed, hvorimod Forbindelsen fra den sydlige Del af Sjyllands Østkyst altid gaar igjennem et Farvand, der er indsnævret paa mange Maader, dels af Øer, af hvilke Samsø er den vigtigste, dels af Grunde, der gjøre, at en fjendtlig Krigsmagt kun med en vis Forsigtighed kan bevæge sig i dette indre Farvand. Man maa altsaa tænke sig, at en Fæstning, hvis Diemed skulde være at hjælpe til at sikre Forbindelsen mellem Øerne og Sjylland, maatte ligge et Sted paa Kysten fra Grenaa eller Vædesthalsøen og Sønderester. Det er ogsaa det Sted, hvor der først blev søgt i Sommer, og Undersøgelsen gjaldt da navnlig det Sted, som blev stærkt fremhævet her under Forhandlingen ifjor, nemlig Fredericia. En Undersøgelse af de lokale Forhold paa dette Sted viste, at, naar man skulde have en Fæstning ved den smalleste Del af Lillebelt, indrettet saaledes, at den virkelig sikrede en Forbindelse mellem Sjyn og dette Punkt af Sjyllands Kyst, maatte den anlægges haade paa Sjyllandskysten og paa Sjynskysten. Den kunde, naar den skulde opfylde sit Diemed, ikke blive mindre, end at den maatte strække sig fra Lyngsodde udenom Fredericia gamle Fæstning paa den sydlige Kyst, og paa den sydlige Kyst maatte omfatte den Halvø, der Nordost for Middelfart gaar op imellem Våaring Vig og Middelfartund. En Undersøgelse af Forholdene der, ved hvilken man tænkte sig Fæstningen indskrænket til at optage et saa lidet Fladerum som muligt og til at kræve baade en saa ringe Befæstning og en saa ringe Befæstning som mu-